

Republika Hrvatska
Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske
Zagreb

Broj: PpŽ-7162/2021

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Roberta Završkog, predsjednika vijeća te Kristine Gašparac Orlić i Gordane Korotaj, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Emine Bašić, zapisničarke, u prekršajnom postupku protiv okr. G.F., zbog prekršaja iz čl. 249. st. 8. Zakona o strancima („Narodne novine“, broj: 133/20), odlučujući o žalbi okrivljenika podnesenoj protiv presude Općinskog suda u Pazinu, Stalna služba u Poreču-Parenzo, od 14. lipnja 2021., broj: Pp-1635/2021, u sjednici vijeća održanoj 19. prosinca 2024.,

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovana žalba okr. G.F. te potvrđuje prvostupanjska presuda.

II. Na temelju odredbe čl. 138. st. 2. t. 3. c) Prekršajnog zakona („Narodne novine“ broj: 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18 i 114/22, dalje: PZ), okr. G.F., dužan je naknaditi paušalni trošak žalbenog prekršajnog postupka 60,00 (šezdeset) eura u roku 15 (petnaest) dana, računajući od dana primitka ove presude, a u protivnom će se isti naplatiti prisilnim putem.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom okr. G.F. je proglašen krivim zbog prekršaja iz čl. 249. st. 8. Zakona o strancima, činjenično opisanog u izreci pobijane presude te je okrivljeniku na temelju tog propisa, uz primjenu odredbe o ublažavanju novčane kazne, izrečena novčana kazna 20.000,00 kuna, u koju kaznu je okrivljeniku uračunato vrijeme uhićenja kao 300,00 kuna pa je okrivljeniku ostalo za platiti 19.700,00 kuna uz pogodnost dvotrećinskog plaćanja novčane kazne u roku tri mjeseca od primitka pravomoćne presude, a dužan je i naknaditi troškove prekršajnog postupka u paušalnom iznosu 200,00 kuna.

1.1. Istom presudom su okr. G.F. vraćeni privremeno oduzeti predmeti i to: 1. teretni automobil marke „RenaultTraffic“, 125 DCI, 2017. godište, broj šasije: VF1JL000656663443, reg oznake XX, vlasništvo „XX“, obrt za prijevoz putnika, F.G., OIB: XX, zajedno s pripadajućim ključem,

2. mobilni telefon marke „Samsung“, crne boje, IMEI broja: 358138090631660, s pripadajućom crnom zaštitnom maskom.

2. Protiv te presude je okr. G.F. pravodobno putem branitelja Nenada Sladakovića, odvjetnika u Puli podnio žalbu iz svih žalbenih osnova predlažući usvojiti žalbu, ukinuti presudu i vratiti predmet na ponovno suđenje.

3. Žalba nije osnovana.

4. Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, na temelju čl. 202. st. 1. PZ-a, ispitivao je pobijanu prvostupanjsku presudu iz osnova i razloga iz kojih se ona pobija žalbom i po službenoj dužnosti te je utvrđeno da ne postoje razlozi zbog kojih se pobija prvostupanjska presuda, niti su utvrđene povrede na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

5. U odnosu na žalbene navode kojima se ističe bitna povreda odredaba prekršajnog postupka iz čl. 195. st. 1. t. 11. PZ-a, odnosno da presuda nema razloga o odlučnim činjenicama pa se nije niti mogla ispitati te da je izreka presude nerazumljiva i proturječna onim razlozima koji su izneseni, ovaj sud je utvrdio da su isti neosnovani. Naime, ovaj sud je utvrdio da se ne radi ni o kakvim nedostacima presude koje bi imale karakter apsolutno bitne povrede odredaba prekršajnog postupka već je naprotiv, prvostupanjski sud nakon vjernog iznošenja dokaznog materijala, vrlo jasno i bez proturječja iznio koje odlučne činjenice i iz kojih razloga je uzeo dokazanima, pri čemu je dao ocjenu vjerodostojnosti dokaza na temelju kojih je došao do zaključka o počinjenju prekršaja i prekršajnoj odgovornosti okr. G.F.. Iz izreke pobijane presude jasno proizlazi zakonsko obilježje prekršaja za koji je okrivljenik proglašen krivim, te je prvostupanjski sud, postupajući sukladno odredbi čl. 183. st. 1. t. 1. PZ-a u izreci jasno opisao samu radnju izvršenja okrivljenika i odlučne činjenice kojima je utvrđen identitet gore navedenog prekršaja kao i pravna kvalifikacija prekršaja, a suprotno navodima žalbe.

5.1. Stoga je ocijenjen neosnovanim žalbeni navod okrivljenika kojim pobija presudu zbog navedene bitne povrede odredaba prekršajnog postupka.

6. Žaleći se zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, okrivljenik u bitnome navodi da prvostupanjski sud nije utvrdio sve odlučne činjenice o kojima ovisi odluka o krivnji odnosno da je ostalo nejasno iz kojih razloga proizlazi da je okrivljenik mogao znati da se radi o osobama koje ilegalno borave u Republici Hrvatskoj budući da ih nije ovlašten legitimirati, a što je konstatirao i sam prvostupanjski sud te nije dokazano da bi okrivljenik počinio terećeni prekršaj, s time da je trebao izvesti dokaz i ispitivanjem svjedoka – osoba koje je okrivljenik navodno nedozvoljeno prevezio te ga prvostupanjski sud nije mogao kazniti kao fizičku osobu jer je prijevoz obavio kao obrtnik.

6.1. Međutim, suprotno žalbenim navodima, prvostupanjski je sud analizom i ocjenom izvedenih dokaza i na njima utvrđenih činjenica, pravilno utvrdio činjenično stanje i izveo valjane zaključke koje u cijelosti prihvaća i ovaj sud.

6.2. Prije svega, prvostupanjski sud je analizirao obranu okrivljenika u kojoj poriče saznanje da je prevezio osobe državljane Maroka koji su nezakonito ušli u Republiku

Hrvatsku navodeći da ima obrt i vozilo za prijevoz te da u trenutku zaprimanja zahtjeva za prijevoz tri osobe od Marčane do Vižinade nije mogao znati o kojim osobama se radi, a da su mu tek u trenutku ukrcaja troje državljana Maroka u vozilo, isti „postali sumnjivi kad su govorili samo „Vižinada, Vižinada“, na način da je pravilno zaključio da je ovakvim ponašanjem okrivljenik postupao s nesvjesnim nehajem, pomažući navedenim državljanima koji su nezakonito ušli u Republiku Hrvatsku u njihovom nezakonitom tranzitu kroz zemlju, ostvarivši zakonsko obilježje prekršaja iz čl. 249. st. 8. Zakona o strancima za koji se odgovara i u slučaju nehaja. Naime, okr. G.F. kao vlasnik obrta koji se bavi prijevozom, obavljajući taj posao u predmetno vrijeme, mogao je i morao prema svojim osobnim svojstvima u trenutku prihvata navedenih osoba u vozilo i tijekom same vožnje biti svjestan da takvim prijevozom u smjeru talijanske granice (iz Marčane u Vižinadu) i u vrijeme općepoznatih pojačanih nezakonitih migracija, može počinuti nezakonite radnje, odnosno, morao je uložiti dužnu pažnju i biti posebno oprezan radi izbjegavanja mogućeg pomaganja u tranzitu osobama koje su nezakonito ušli u zemlju. Nadalje, imajući u vidu iskaze ispitanih svjedoka K.K. i G.L. koji su zatekli okrivljenika kako upravlja kombi vozilom u vlasništvu svog obrta za prijevoz osoba u mjestu Vižinade, a gdje su vršili pojačani nadzor zbog kretanja (iskrcavanja) većeg broja migranata u večernjim satima, i po stavu ovog suda je pravilan zaključak prvostupanjskog suda o krivnji na strani okrivljenika.

6.3. Stoga se ne može prihvatiti navod žalbe da zbog toga što okrivljenik nema ovlasti legitimirati putnike, ne može niti znati radi li se o osobama koje eventualno nezakonito borave u Republici Hrvatskoj niti počinuti prekršaj pomaganjem u njihovom tranzitu. Iako je točno da okrivljenik nema tu ovlast niti mogućnost utvrđivanja statusa osoba koje prevozi, morao je iz razloga navedenih u t. 6.2. ove odluke, cijeneći okolnosti cijelog događaja, biti svjestan da možda postupa protuzakonito, što je sve prvostupanjski sud jasno obrazložio u t. 9. prvostupanjske presude, suprotno navodima žalbe.

6.4. Prvostupanjski sud je stoga pravilno, sukladno odredbi čl. 88. st. 2. PZ-a, slobodno cijenio provedene dokaze, kao što je slobodno cijenio i postojanje svih relevantnih činjenica, pri čemu nije bio ograničen i vezan nikakvim dokaznim pravilima, te je na temelju tako provedenog dokaznog postupka izveo pravilan i nedvojben zaključak o krivnji na strani okrivljenika. Odluku o krivnji prvostupanjski sud je valjano, detaljno i argumentirano obrazložio i dao u svemu prihvatljive razloge, koje razloge prihvaća i ovaj sud. Iz tog razloga nije osnovan žalbeni navod u kojem okrivljenik ističe da činjenično stanje nije moglo biti pravilno i potpuno utvrđeno bez ispitivanja putnika, državljana Maroka jer je i po stavu ovog suda činjenično stanje s potpunim stupnjem izvjesnosti utvrđeno.

6.5. Slijedom iznesenog, po ocjeni ovog suda, navodi žalbe, u kojima žalitelj ne navodi nove činjenice i ne predlaže relevantne nove dokaze u smislu čl. 193. st. 5. PZ-a, već bezuspješno pokušava otkloniti svoju odgovornost, ne dovode u sumnju činjenično stanje utvrđeno u prvostupanjskom postupku te niti za ovaj drugostupanjski sud nema mjesta nikakvoj dvojbi u pogledu odlučnih činjenica i postojanja krivnje okrivljenika.

7. Iz sadržaja žalbe, vidljivo je da žalitelj u odnosu na žalbenu osnovu povrede odredaba materijalnog prekršajnog prava zapravo ističe tzv. posrednu povredu

materijalnog prekršajnog prava, koja bi proizlazila iz počinjenog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja pa se ne radi o samostalnoj žalbenoj osnovi iz čl. 194. toč. 2. PZ-a jer žalitelj uopće ne iznosi razloge zbog kojih smatra da bi bile počinjene povrede materijalnog prekršajnog prava. Stoga, žalba ni u tom dijelu nije osnovana.

8. Razmotrivši odluku o novčanoj kazni, ovaj sud smatra da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio sve okolnosti koje, u smislu općeg pravila o izboru vrste i mjere kazne iz čl. 36. PZ-a, utječu da kazna bude lakša ili teža za počinitelja, te je okrivljeniku za počinjeni prekršaj izrekao novčanu kaznu primjerenu težini počinjenog prekršaja, stupnju odgovornosti okrivljenika i svrsi kažnjavanja iz čl. 6. i čl. 32. PZ-a. Po ocjeni ovog suda izrečena novčana kazna primjerena je i dostatna kako svim okolnostima počinjenog prekršaja, tako i svim vidovima zakonske svrhe kažnjavanja jer je izrečena prije svega blaža vrsta kazne – novčana kazna i to u iznosu znatno ispod posebno propisanog minimuma najniže novčane kazne propisane za prekršaj iz čl. 249. st. 8. Zakona o strancima.

8.1. Naime, za predmetni prekršaj je u vrijeme počinjenja prekršaja bila propisana zatvorska kazna do 60 dana, odnosno, novčana kazna u iznosu od 23.000,00 kuna za svakog potpomognutog državljanina treće zemlje pa kako je okrivljeniku za sva tri potpomognuta državljana treće zemlje izrečena novčana kazna od ukupno 20.000,00 kuna dakle, prvenstveno blaža vrsta kazne i to u iznosu znatno ispod posebno propisanog minimuma novčane kazne, to je iz navedenog evidentno da je prvostupanjski sud imao u vidu sve olakotne okolnosti na strani okrivljenika. Potrebno je istaknuti da je ovako ublažena novčana kazna na temelju po prvostupanjskom sudu utvrđenih olakotnih okolnosti u vidu okrivljenikove ranije neosuđivanosti i njegovog lošeg imovnog stanja, po ocjeni ovog suda preblago odmjerena, ali s obzirom da se ovlašteni tužitelj nije žalio na odluku o kazni, ovaj sud nije ovlašten intervenirati u tom dijelu. Nadalje, pravilno je prvostupanjski sud uračunao u izrečenu novčanu kaznu vrijeme koje je okrivljenik proveo u lišenju slobode pa mu je ostalo za platiti 19.700,00 kuna (u odgovarajućem iznosu eura prema fiksnom tečaju konverzije) kao i na pogodnost plaćanja dvotrećinskog iznosa novčane kazne.

8.1.1. Nije osnovan žalbeni navod da okrivljenik nije mogao biti kažnjen novčanom kaznom kao fizička osoba već kao pravna osoba jer je čl. 33. st. 2. PZ-a jasno propisano da za prekršaj koji je propisan zakonom, što je u konkretnom predmetu slučaj za počinitelja prekršaja fizičku osobu obrtnika, može biti propisna i izrečena novčana kazna, a koja je u konkretnom slučaju propisana i izrečena na temelju čl. 249. st. 8. Zakona o strancima.

8.2. Ovdje je potrebno napomenuti da je nakon počinjenja predmetnog prekršaja iz čl. 249. st. 8. Zakona o strancima stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima („Narodne novine“ broj: 114/22. i 151/22.) koji propisuje (uz kaznu zatvora) manji iznos novčane kazne za svakog potpomognutog državljanina treće zemlje (od 3050,00 eura što prema fiksnom tečaju konverzije iznosi 22.980,23 kune), dok je Zakon o strancima koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja prekršaja propisivao za taj prekršaj (uz kaznu zatvora), novčanu kaznu od 23.000,00 kuna za svakog potpomognutog državljanina treće zemlje, dakle nešto strožu novčanu kaznu. Sukladno načelu primjene blažeg propisa iz čl. 3. PZ-a, prema počinitelju se primjenjuje propis koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja prekršaja, a ako se propis

nakon toga, prije donošenja pravomoćne presude, izmijeni jednom ili više puta, primijenit će se najblaži propis za počinitelja.

8.3. Međutim, ovaj sud prilikom donošenja drugostupanjske presude nije izmijenio pravnu kvalifikaciju i primijenio tu, izmijenjenu odredbu „novog“ Zakona o strancima („Narodne novine“ broj: 114/22. i 155/22.) kao blažeg propisa, budući da je prvostupanjski sud odmjerio novčanu kaznu ispod zakonom propisanog minimuma novčane kazne za taj prekršaj Zakonom koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja prekršaja, a koja ujedno predstavlja ublaženu novčanu kaznu i po „novom“ Zakonu. Stoga, prema načelu konkretnosti nema mjesta primjeni tog blažeg propisa jer po stavu ovog suda, „novi“ Zakon u odredbi čl. 249. st. 8. ne dovodi do povoljnijeg rezultata za okrivljenika.

9. Paušalni iznos troškova ovog žalbenog postupka temelji se na odredbi čl. 138. st. 2. t. 3.c PZ-a, koja propisuje da troškovi prekršajnog postupka obuhvaćaju paušalni iznos troškova prekršajnog postupka Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske kada je donio odluku kojom je pravomoćno utvrđena krivnja okrivljenika, ako je odlučivao o žalbi tužitelja i okrivljenika ili samo o žalbi okrivljenika. Paušalna je svota, u skladu s čl. 138. st. 3. PZ-a određena u okvirima propisanim Rješenjem o određivanju paušalnog iznosa za troškove prekršajnog postupka, („Narodne novine“ broj: 18/13) u rasponu od 100,00 do 5.000,00 kuna i to u iznosu od 60,00 eura, držeći da se takvom obvezom neće ugroziti egzistencija okrivljenika niti osoba koje je eventualno dužan uzdržavati te je sukladna trajanju i složenosti postupka.

10. Zbog naprijed izloženih razloga, na temelju čl. 203. st. 1., u vezi s čl. 205. PZ-a, odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 19. prosinca 2024.

Zapisničarka:

Predsjednik vijeća:

Emina Bašić, v.r.

Robert Završki, v.r.

Presuda se dostavlja Općinskom sudu u Pazinu, u 4 otpravka: za spis, okrivljenika, branitelja i tužitelja.